

CONCEPTNOTA LACHGAS

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Conceptnota voor nieuwe regelgeving over een doeltreffende aanpak van de lachgasproblematiek in Vlaamse afvalverbrandingsinstallaties
Adviesvrager	voorzitter Vlaams Parlement
Ontvangst adviesvraag	26 maart 2026
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad	11 mei 2026
Samenwerking met	Minaraad die het goedkeurde op 7 mei 2026
Contactpersonen	Annick Lamote alamote@serv.be Ine Baetens ine.baetens@minaraad.be

Vlaams Parlement
Voorzitter mevrouw Freya Van den Bossche
Leuvenseweg 84
1000 Brussel

Advies conceptnota lachgas

Mevrouw de voorzitter

U vroeg de SERV en de Minaraad om advies over de conceptnota over een doeltreffende aanpak van de lachgasproblematiek in Vlaamse afvalverbrandingsinstallaties. De raden beslisten om hierover samen te adviseren.

Urgentie van de problematiek

SERV en Minaraad erkennen de ernst en toenemende urgentie van de problematiek rond het oneigenlijk gebruik van lachgas en de toenemende impact daarvan op de afvalverwerkingssector. Vooral grote eenmalige lachgasflessen die buiten de gereguleerde keten geproduceerd worden en hoofdzakelijk online worden aangeboden vormen een structureel probleem in de afvalketen.¹ Het toenemend aantal ontploffingen in afvalverbrandingsinstallaties vormt een reëel veiligheidsrisico voor werknemers en leidt tot aanzienlijke maatschappelijke en economische kosten.

De raden waarderen het initiatief om dit thema via een conceptnota onder de beleidsaandacht van het Vlaams Parlement te brengen. Omdat de problematiek niet uniek is voor Vlaanderen, is het zinvol te kijken hoe andere landen hiermee omgaan en te leren uit buitenlandse experimenten. De in de conceptnota voorgestelde projectoproep of onderzoeksopdracht sluit hierbij aan.

¹ VLAAMS PARLEMENT *Verslag van de hoorzitting* namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door Mieke Schauvliege en Sanne Van Looy over de toekomst van afvalverbranding in Vlaanderen Nummer 774 (2025-2026) nr. 1

Interafval – Copidec – Denuo – BW2E *Aanhoudende problematiek lachgas in de afvalsector* – update januari 2026.

Weemaels Loes (2026) *Explosieve cijfers: inzameling lachgas cilinders blijft fors stijgen*. Lokaal april 2026 p. 57.

Stefanovski Nina (e.a.) *Hoe drie Nederlandse dertigers de wereld van lachgas voorzien*. NRC 19 juni 2025 (in samenwerking met Le Soir).

Noodzaak van een ketenaanpak

Hoewel de conceptnota terecht aandacht besteedt aan de risico's in verbrandingsinstallaties, is het belangrijk om ook in eerdere schakels van de keten in te grijpen en op die manier het gebruik van lachgas als roesmiddel te beperken. Lachgas is in vergelijking met andere drugs goedkoop en relatief gemakkelijk verkrijgbaar. Gebruikers – vooral jongeren - beschouwen het als een onschuldig middel, terwijl herhaald en intensief gebruik ernstige neurologische schade kan veroorzaken. Er zijn bovendien steeds meer aanwijzingen dat lachgas niet alleen geestelijke maar ook lichamelijke afhankelijkheid kan teweegbrengen.² Daarnaast brengt het gebruik risico's met zich mee in het verkeer, vergelijkbaar met andere vormen van middelenmisbruik.

Blijf inzetten op een doelmatige bron aanpak

Volgens Minaraad en SERV is voor een effectieve aanpak van de lachgasproblematiek een gerichte bron aanpak nodig. Hoewel dit geen exclusieve gewestbevoegd is, kan Vlaanderen hier wel een belangrijke bijdrage leveren. De raden formuleren op dit vlak twee aanbevelingen.

Ten eerste moet Vlaanderen samen met de andere gewesten en de federale overheid inzetten op een **aanpassing van het bestaande KB dat het recreatief gebruik van lachgas verbiedt**. Sinds 8 april 2024 is het oneigenlijk gebruik van lachgas verboden in België.³ Dit verbod heeft echter onvoldoende effect gehad: het aantal gascilinders blijft toenemen. De verkoop van lachgas is niet verboden, enkel het oneigenlijk gebruik ervan waardoor handhaving bijzonder moeilijk is. Ordehandhavers kunnen immers niet aantonen dat een aankoop bedoeld is voor recreatief gebruik. Een aanpassing van de federale regelgeving is daarom noodzakelijk.

Ten tweede moet Vlaanderen de **aanpassing van REACH ondersteunen**.

Op 9 januari 2026 keurde de Europese Commissie een ontwerp goed van een aantal wijzigingen aan de REACH-regelgeving. Volgens de raden biedt dit een

² De Coninck, Douglas *Als de overheid niets doet tegen lachgasoverlast, dan de bewoners het wel*. DE MORGEN 19 juli 2024.

<https://www.druglijjn.be/drugs/lachgas-en-vluchtige-snuifmiddelen/risicos-verslaving/>
VAD (2024) [Lachgas: informatie voor ouders](#)

³ [Koninklijk Besluit van 11 maart 2024 betreffende het oneigenlijk gebruik van distikstofmonoxide](#) Belgisch Staatsblad 29 maart 2024.

belangrijke opportuniteit en zij vragen dat Vlaanderen samen met de andere gewesten deze voorgestelde aanpassing actief ondersteunt.⁴

Indien de Europese Commissie de aanpassing definitief goedkeurt, zal vanaf 1 februari 2027 de verkoop van lachgas aan consumenten enkel nog mogelijk zijn onder strikte voorwaarden:

- 1) maximum 5 patronen (\leq 24ml) of totaal 120 ml per dag per persoon van 18 jaar of ouder (via een doeltreffend leeftijdsverificatiesysteem)
- 2) spuitbussen voor voedingsproducten waarbij lachgas gebruikt wordt als drijfgas en de verstuiver ontworpen voor het gebruik als voedingsadditief
- 3) voeding bereid met lachgas als voedingsadditief

De verkoop van grote eenmalige lachgasflessen aan consumenten zou dan de facto verboden worden in de hele Europese Unie. Dit zou een cruciale stap vooruit betekenen. Een geharmoniseerde Europese aanpak is essentieel om verschuivingseffecten tussen lidstaten te vermijden en om handhaving op de interne markt en aan de buitengrenzen effectief te maken.

Indien deze aanpassing aan REACH niet of niet tijdig wordt goedgekeurd, bevelen SERV en Minaraad aan om vergelijkbare maatregelen te nemen op federaal niveau om de verkoop van lachgas aan consumenten strikter te reguleren in België.⁵ De raden verwijzen hierbij naar Duitsland waar sinds 12 april 2026 een verkoopverbod geldt op lachgaspatronen van meer dan 8,4 gram.⁶ Onder de 18 jaar is er een volledig verbod op het kopen van lachgas.

De raden adviseren om zorgvuldig te overwegen of het gebruik van lachgas moet worden beperkt. Daarbij is het belangrijk om zowel de voor- als nadelen af te wegen met betrekking tot gezondheid, veiligheid, milieu en economische aspecten bij diverse toepassingen.

Hoewel een verkoopverbod op grote eenmalige lachgasflessen nog steeds ruimte laat voor illegale actoren, biedt het wel een extra kapstok om hierop te handhaven. De meest problematische lachgasflessen komen van enkele

⁴ EU Draft van ANNEX to the Commission Regulation amending Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council as regards carcinogens, germ cell mutagens or reproductive toxicants subject to restrictions [Ref. Ares\(2026\)214185 - 09/01/2026](#)

⁵ Vertraging is mogelijk gelet op de rechtszaak aangespannen door twee producenten tegen de Europese commissie : Action brought on 12 September 2025 – Kayser Berndorf and Kayser v Commission(Case T-622/25) ([C/2025/5857](#))

⁶ [Gesetz zur Änderung des Neue-psychoaktive-Stoffe-Gesetzes](#) Vom 7. Januar 2026.

gekende producenten, wat een **gerichte handhaving** aan de grenzen of het afsluiten van bepaalde websites mogelijk moet maken.

Innovatieve detectietechnologie als aanvullende maatregel

De conceptnota benadrukt het potentieel van detectietechnologie vraagt om een onderzoek daarrond te initiëren. SERV en Minaraad erkennen dat slimme detectiesystemen een belangrijke rol kunnen spelen in het vroegtijdig herkennen en scheiden van gevaarlijke afvalstromen zoals lachgascilinders. Experimenten met AI-detectiesystemen in het buitenland lijken effectief maar zijn ook zeer duur. De raden vragen **om de kosteneffectiviteit van detectiesystemen af te wegen in verhouding tot preventieve maatregelen**. Indien onderzoek zou opgestart worden over dergelijke systemen is het aangewezen om de **scope te verruimen tot meerdere risicostromen** zoals batterijen, die ook incidenten veroorzaken in verbrandingsinstallaties. Sommige verwerkers nemen vandaag al actief maatregelen, zoals voorsortering en voorschredderen, om het risico op incidenten in verwerkingsinstallaties te verminderen. Indien onderzoek wordt opgestart naar detectietechnologie, is het aangewezen om ook bestaande operationele maatregelen zoals voorbehandeling bij afvalverwerkers mee te nemen en eventueel mee financieel te ondersteunen vanuit Vlaanderen.

De conceptnota suggereert om pilootprojecten op te schalen. SERV en Minaraad hebben begrip voor het feit dat sommige lokale besturen tijdelijke maatregelen nemen om de gevolgen van de problematiek op korte termijn te beperken, zoals **het systeem van financiële vergoedingen** dat IVAGO toepast om de selectieve inzameling van grote eenmalige lachgasflessen via het recyclingepark te stimuleren. Volgens SERV en Minaraad zijn deze projecten goedbedoeld en effectief, maar bieden ze geen oplossing op lange termijn. In tegenstelling tot een klassiek statiegeldsysteem betaalt de gebruiker bij aankoop geen statiegeld, terwijl het oneigenlijk gebruik van het product bovendien illegaal is.

Nood aan uniforme richtlijnen voor veilige en duurzame verwerking

Tenslotte vragen Minaraad en SERV ook **aandacht voor mogelijke gevolgen op vlak van veiligheid en emissies in het milieu**. Lachgas is een zeer krachtig broeikasgas: 1 gram N₂O komt overeen met 265 gram CO₂.⁷ In 2024

⁷ <https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/catalogus-feiten-cijfers/dashboard-milieudata/dashboard-kernset-milieudata>

bedroegen de N₂O-emissies in Vlaanderen 2,04 Mt CO₂-equivalent, wat overeenkomt met ongeveer 3% van de totale Vlaamse broeikasgasuitstoot. De bijdrage van lachgasemissies afkomstig van afvalverwerking bedroegen slechts 31 ton CO₂-equivalent, minder dan 0,05% van de totale broeikasgasuitstoot. Niettemin benadrukken de raden dat, ook wanneer de klimaatbijdrage relatief klein is, het principe van emissiereductie essentieel blijft binnen een coherent klimaat- en afvalbeleid. In dat verband wijzen de raden erop dat veel ingezamelde en in beslag genomen lachgasflessen nog gedeeltelijk of zelfs volledig gevuld zijn. Zij vragen daarom dat wordt onderzocht of het opvangen en vernietigen van lachgas technisch en economisch haalbaar kan worden georganiseerd, naar voorbeeld van andere lidstaten zoals Nederland, teneinde vermijdbare emissies te voorkomen.

Hoogachtend

Lieven De Schamphelaere
voorzitter Minaraad

Frank Beckx
voorzitter SERV